

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1167
Toplantı Tarihi/Sayısı : 18.7.2023/34
Karar Numarası : 2023/555
Başvuran : Y.Y.
Başvuran Vekili : -
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : ... Açık Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın barındığı ceza infaz kurumunda elektrik fiyat tarifesinin mesken aboneliği yerine daha yüksek birim fiyatlı abone grubu üzerinden hesaplanmasının haksızlık teşkil ettiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuru dilekçesi doğrultusunda, Ulusal Önleme Mekanizması Birimi tarafından incelemesi gerçekleştirilen başvuruda başvuran özetle; hane birim elektrik fiyatlarının 2 TL'nin altında olduğunu, elektrik fiyatlarının ceza infaz kurumunda bulunan kişilere 2,55 TL olarak uygulandığını, öğrendiği bilgilere göre hükümlü veya tutukluların elektriğin birim fiyatına ticari kurumlardan dahi fazla ödeme yaptığını ve bu durumun haksızlık teşkil ettiğini iddia etmekte ve gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

3. Muhatap ... Açık Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuranın barındığı ... 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunun da içerisinde bulunduğu ... Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde tüketilen elektriğin tek sayaç üzerinden ... A.Ş.'den temin edildiği ve her ay kesilen faturalar üzerinden birim tüketim maliyetleri hesaplanarak Kampüsteki kurumlara sağlandığı,

b.14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu hükümlerine gereğince, elektriğin temini ve sunulması kapsamında oluşan faaliyetle ilgili maliyetler dikkate alınarak tarife düzenlemelerinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından yapıldığı ve mevzuat çerçevesinde abone gruplarının benzer maliyet yapısına sahip tüketicilere/tüketimlere göre sanayi, ticarethane, mesken, tarımsal sulama ve aydınlatma abone grupları arasından EPDK tarafından belirlendiği,

c. 31/12/2015 tarihli ve 29579.4. mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler ve Görevli Tedarik Şirketlerinin Tarife Uygulamalarına ilişkin Usul ve Esaslar (Usul ve Esaslar)'in "Mesken abone grubu" başlıklı 4'üncü maddesinde; "*Mesken olarak kullanılan müstakil binalar, apartmanlar ve apartmanlar içindeki bağımsız bölümler, konut kooperatifleri ve konut siteleri ile bu*

yerlerin ayrı sayaç ile ölçümleri yapılan kalorifer, asansör, hidrofor, merdiven otomatığı, kapıcı dairesi ve benzeri ortak kullanım yerleri, ibadethanelerin 27/7/2013 tarihli ve 28720 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Genel Aydınlatma Yönetmeliği kapsamında yer almayan tüketimleri ile müştemilatı niteliğindeki lojman ve benzeri yerleri, T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından kurulan geçici barınma merkezleri, iktisadi işletmeleri hariç olmak üzere dernek ve vakıf merkezleri ile bunların şubeleri, cemevleri, köylerde içme suyu temini ve dağıtım amaçlı kullanılan tesisler mesken abone grubu kapsamındadır.” hükmünün yer aldığı, mezkur Usul ve Esaslar’ın “Ticarethane abone grubu” başlıklı 7’nci maddesinde; “Bu Usul ve Esaslarda tanımlanan diğer ana ve alt abone grupları kapsamına girmeyen tüm tüketiciler bu abone grubu kapsamındadır.” denildiği, bu hükümlerde ilgili iki abone grubunun kapsamının açık bir şekilde ifade edildiği, ceza infaz kurumlarının ticarethane abone grubuna bağlı olduğunun açıkça görüldüğü,

ç. Kurumun yapılan görüşmeler sonucunda aboneliği ticaret aboneliğinden daha ucuza gelen sanayi aboneliği olarak yaptığı ve buna göre elektrik hizmeti alındığı ifade edilmiştir.

4. Muhatap Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden alınan 27/9/2022 tarihli yazılı görüşte özetle; Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler ve Görevli Tedarik Şirketlerinin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslarının “Ticarethane abone grubu” başlıklı 7’nci maddesinde yer alan “(1) Bu Usul ve Esaslarda tanımlanan diğer ana ve alt abone grupları kapsamına girmeyen tüm tüketiciler bu abone grubu kapsamındadır.” hükmü uyarınca ceza infaz kurumlarının ticarethane abone grubu kapsamında yer aldığı belirtilmiştir.

5. Başvuran, 7/10/2022 tarihinde alınan yazılı görüşünde özetle, mahpusların barındığı odaların mesken elektrik aboneliğinde olmamasının haksızlık teşkil ettiği iddialarını yinelemiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. 6701 sayılı Kanun’un 17’nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; “özürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği” hükmüne bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Karar verilmesine yer olmadığına dair karar” başlıklı 73’üncü maddesine göre: “Kurum; a) Başvurucunun başvurusundan vazgeçmesi, b) Başvurucu gerçek kişi ise ölümü veya tüzel kişi ise tüzel kişiliğinin sona ermesi, c) İnceleme ve araştırma devam ederken başvuru konusu hakkında dava açılması, üzerine inceleme ve araştırmasını sonlandırması hâlinde karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın ceza infaz kurumunda aydınlatma dışında tükettiği elektriğin tabi olduğu

tarifenin mesken abone grubunda yer almaması dolayısıyla elektrik faturasına yansıyan fiyatın yüksek olmasının haksızlık teşkil ettiğine ilişkin şikâyeti ve ceza infaz kurumlarının elektrik aboneliğinin mesken abone grubuna alınması talebi ilgili mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

10. Başvuran, barındığı ceza infaz kurumunda aydınlatma dışında tükettiği elektriğin faturasının, elektrik tarifesinin mesken abone grubunda yer almaması dolayısıyla yüksek gelmesinin haksızlık teşkil ettiğini iddia etmiştir. Muhatap ... Açık Ceza İnfaz Kurumu ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ceza infaz kurumlarının mevzuat gereği mesken abone grubunda olmadığını belirtmiştir. Başvuranın dilekçesi ve muhatap Kurumların yazılı görüşleri birlikte değerlendirildiğinde, muhatap Ceza İnfaz Kurumunun mevzuat kapsamında işlemlerini gerçekleştirdiği ve anılan işlemlerin hukuka uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

11. 31/1/2023 tarihli ve 32090 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik'in "Elektrikli eşyalar" başlıklı 9'uncu maddesinde; (Değişik:RG-31/1/2023-32090) "*...Aydınlatma dışındaki elektrik giderleri, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından mesken abonelikleri için belirlenen ücret tarifesi esas alınarak ceza infaz kurumunca hesaplanan bedel üzerinden hükümlü tarafından karşılanır. Ancak; hükümlü tarafından karşılanacak elektrik gideri, bulunduğu ceza infaz kurumunca gerçekleştirilen elektrik tedarik ihalesi veya işlemi sonucunda belirlenen elektrik birim fiyatının mesken aboneliğinden daha düşük olması halinde düşük olan birim fiyat üzerinden hesaplanır. Çocuk ve kadın hükümlülerin tüm elektrik giderleri kurum bütçesinden ödenir.*" hükümlerine yer verilerek ceza infaz kurumlarının mesken elektrik abone grubuna alınması sağlanmıştır.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde düzenlenen "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" görevi kapsamında, işkence ve kötü muamele iddiası içeren başvurular incelenmektedir. Başvuru konusu mevzuatın değişerek başvurunun konusuz kalması durumunda karar verilmesine yer olmadığına dair karar verilmektedir.

13. Sonuç olarak; ceza infaz kurumundaki tutulma koşulları bir bütün olarak değerlendirilmekle birlikte, yukarıda açıklanan nedenlerle başvurudaki söz konusu iddianın, işkence ve kötü muamele yasağı kapsamında ele alınmasının mümkün olmadığı, ayrıca yeni düzenlemeyle şikâyet konusunun ortadan kalktığı değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi ve 30250 sayılı Yönetmelik'in 73'üncü maddesi kapsamında başvurunun konusuz kalması gerekçesiyle karar verilmesine yer olmadığına dair karar verilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

- A.** Başvuruda KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,
- B.** Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
- C.** Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

18/7/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alışan TİRYAKİ
Daire Bařkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŐ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye